

ANALIZA DE SITUAȚIE PRIVIND ZIUA MONDIALĂ DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA HIV/SIDA 1 DECEMBRIE 2012

HIV este un retrovirus din familia *Lentivirinae*, caracterizat prin dezordini imunologice multiple, cu perioadă lungă de latență, ducând la infecții oportuniste, malignizări și deces. De fapt, acest termen denumește două virusuri înrudite, din categoria retrovirusurilor, HIV-1 și [HIV-2](#), care cauzează la om sindromul imunodeficienței dobândite ([SIDA](#)).¹

SIDA (SINDROMUL IMUNODEFICIENȚEI DOBÂNDITE) este o afecțiune a sistemului imunitar, caracterizat prin infecții oportuniste, neoplasme și disfuncții neurologice și deces². Sindromul de imunodeficiență dobândită (**AIDS** - în limba engleză - **Acquired Immunodeficiency Syndrom**) este ultima fază a evoluției infecției cu virusul imunodeficienței umane (HIV- Human Immunodeficiency Virus).

MODALITĂȚI DE TRANSMITERE

Maladia HIV/SIDA se transmite prin^{3,4}:

- contact sexual (hetero- sau homo-sexuali), neprotejat (fără prezervativ) cu o persoană infectată;
- transmitere de la mamă la făt, înainte, în timpul și după naștere (prin alăptare la sân);
- în timpul unei intervenții chirurgicale sau stomatologice, la cosmetică sau la frizerie, prin tatuare, dacă instrumentarul nu a fost sterilizat corespunzător;
- consum de droguri injectabile cu ac sau seringă folosită de către o persoană infectată;
- prin sânge (transfuzie de la un donator infectat cu HIV sau contactul neprotejat cu o persoană rănită seropozitivă).

HIV/SIDA nu se transmite prin:

- contact zilnic: sărut, îmbrățișare, strângere de mână;
- folosirea comună de obiecte, alimente sau apă.⁵

FACTORI DE RISC³

- practicarea de sex neprotejat;
- infectarea cu altă boală cu transmitere sexuală, cum ar fi sifilis, herpes, chlamydia, gonorrhoea, vaginită bacteriană;
- folosirea în comun de ace, seringi și alte echipamente sau droguri contaminate;
- administrarea de injecții nesigure, transfuzii de sânge, proceduri medicale ce implică tăiere sau înțepare nesterilă;
- răniri accidentale cu ace, inclusiv printre personalul sanitar.

DIAGNOSTIC^{2,3}

Diagnosticul HIV/SIDA se pune cu ajutorul metodelor de laborator de depistare și de confirmare, prin teste ELISA și WESTERN – BLOT. Dacă există în organism anticorpi specifici HIV, diagnosticul este pozitiv.

Absența anticorpilor specifici HIV înseamnă nu numai absența infecției, ci și posibilitatea de a te afla în perioada de fereastră imunologică. Din această cauză testele de confirmare a infecției devin relevante la 3 – 6 luni de la infectare.

Semnele infecției cu HIV sunt: scăderea inexplicabilă în greutate (cu peste 10%), febră inexplicabilă (cu durată mai mare de o lună), diaree cronică inexplicabilă, zona zoster, afte bucale, creștere persistentă (mai mult de trei luni) a ganglionilor limfatici în diferite regiuni ale corpului, infecții repetate în sfera ORL, infecții pulmonare (inclusiv tuberculoza), anemie, tulburări nervoase.

TRATAMENT^{3,4}

HIV poate fi suprimat prin combinarea terapiei antiretrovirale (ART), reprezentată de trei sau mai multe medicamente antiretrovirale (ARV). Aceasta nu vindecă boala, ci doar controlează replicarea virală și permite întărirea sistemului imun în lupta cu boala.

MODALITĂȚI DE PREVENȚIE A HIV/SIDA includ^{3,4}:

1. **Utilizarea prezervativelor** poate preveni infecțiile cu transmitere sexuală, inclusiv HIV, în proporție de peste 85%.

2. **Testarea și consilierea pentru HIV și alte boli cu transmitere sexuală** se recomandă tuturor persoanelor la risc pentru a avea informații despre infecție și a accesa serviciile de prevenție și tratament fără întârziere.

3. **Pre-expunerea profilactică (PrEP) pentru partenerii HIV-negativi.** Studiile în rândul cuplurilor serodiscordante au demonstrat că medicamentele antiretrovirale luate de partenerul HIV-negativ poate fi eficace în prevenirea achiziționarea de la partenerul HIV-pozitiv. Acest lucru este cunoscut sub numele de profilaxie pre-expunere (PrEP).

4. Profilaxia post-expunere pentru HIV (PEP) este utilizarea medicamentelor ARV la 72 ore de la expunerea la HIV pentru a preveni infecția. Metoda este recomandată personalului sanitar care pot avea leziuni prin înțepare cu acul. PEP include: consiliere, prim ajutor, testare HIV și, depinzând de nivelul riscului, administrarea la 28 zile de medicamente antiretrovirale cu urmărire ulterioară.

5. Circumcizia masculină reduce riscul infectării bărbaților heterosexuali cu HIV cu 60%.

6. Eliminarea transmiterii de la mamă seropozitivă la făt a HIV. Fără intervenții, rata transmiterii verticale a virusului este de 15 – 45%. Medicamentele antiretrovirale date în stadiile în care infecția se poate produce pot preveni transmiterea.

7. Terapia antiretrovirală (ART). Studiile au confirmat că terapia antiretrovirală la o persoană seropozitivă reduce riscul infectării partenerului sexual cu 96%.

8. Reducerea daunelor pentru utilizatorii de droguri injectabile. Prin utilizarea de echipamente injectabile sterile (inclusiv ace și seringi pentru fiecare injecție), aceștia se pot proteja împotriva infecției cu HIV. Prevenirea și tratamentul HIV include: tratamentul dependenței de droguri, testarea HIV și consilierea, tratamentul HIV și îngrijirea, accesul la prezervative și managementul bolilor cu transmitere sexuală, tuberculoză și hepatita virală.

HIV/SIDA PE PLAN MONDIAL^{2, 4, 5}:

✓ Primele descrieri clinice ale HIV/SIDA au apărut la Viena în **1872** și la Napoli în **1882**.

✓ **1932** este considerat anul apariției infecției cu HIV, originară din Africa.

✓ În Europa, cel mai vechi caz a fost semnalat în Anglia, în **1959**, iar în Africa, în **1970**.

✓ **1978:** Este descrisă simptomatologia bolii la homosexuali din SUA și Suedia și heterosexuali din Tanzania și Haiti, care va fi numită mai târziu SIDA.

✓ **1981:** CDC (Centrul pentru Controlul Bolilor) publică primul raport despre cazuri de pneumonie cu pneumocystis carinii și sarcomul lui Kaposi. În Franța sunt diagnosticate 17 cazuri ale aceleiași maladii necunoscute.

✓ **1982:** Boala este denumită SIDA.

✓ **1983:** Dr. Luc Montagnier a izolat în ganglionii limfatici virusul imunodeficienței umane (HIV1), pe care-l numește "virus asociat limfadenopatiei (LAV- Lymphadenopathy Associated Virus)".

✓ **1984:** A "Precauțiile Universale", un ghid de norme elementare antiepidemice. Robert Gallo anunță descoperirea virusului ce cauzează SIDA, HTLV-III (Human T-cell Lymphotropic Virus type III).

- ✓ **1985:** În Atlanta, Georgia, are loc prima conferință internațională privind SIDA.
- ✓ **1986:** în Africa de Vest a fost descoperit virusul HIV2.
- ✓ **1987:** AZT este aprobat ca primul medicament împotriva SIDA, numit și Zidovudină.
- ✓ **1988:** 1 decembrie a fost aleasă Ziua Mondială de Luptă Împotriva HIV/SIDA.
- ✓ **1991:** Începe monitorizarea OMS, prin "Recomandări metodice de supraveghere epidemiologică a infecției HIV/SIDA generația a doua".
- ✓ **1992:** Primele rapoarte de terapie anti-virală combinată.
- ✓ **1993:** Sunt revizuite definițiile cazurilor, astfel încât să includă manifestări specifice femeilor.
- ✓ **1994:** AZT este administrat femeilor gravide pentru a preveni transmiterea infecției la făt.
- ✓ **1995:** Este aprobat primul inhibitor proteazic. Conform OMS, erau înregistrați la nivel mondial 18 milioane de adulți și 1,5 milioane de copii infectați cu virusul HIV și 4,5 milioane cazuri de SIDA. În Europa, în același an, existau 153.856 cazuri de SIDA la adulți și 5.889 cazuri la copii.
- ✓ **1996:** Regimurile triplu combinate reduc prezenta virală sub pragul detectabil, timp de cel puțin 6 luni.
- ✓ **1998:** o nouă posibilitate de triterapie este anunțată la conferința mondială de la Geneva.
- ✓ **2000:** conform OMS, numărul cazurilor de HIV a fost de 34,7 milioane de adulți (47% au fost femei) și 1,4 milioane de copii și s-au înregistrat 2,8 milioane de decese prin SIDA.
- ✓ **2001:** prima sesiune specială asupra SIDA a Națiunilor Unite. S-au înregistrat 5 milioane cazuri noi HIV și 3 milioane de decese prin SIDA.
- ✓ **2003:** la sfârșitul anului s-au înregistrat 35,7 milioane de cazuri de HIV la adulți și 2,1 milioane cazuri la copii.
- ✓ **2005:** numărul cazurilor de boală ajunge la 38 milioane (17,5 milioane de femei) de adulți, respectiv 2,3 milioane de copii. Numărul cazurilor noi a fost de 4,9 milioane și s-au înregistrat 3,1 milioane decese prin SIDA.
- ✓ **2007:** 30 milioane de cazuri de infecție cu HIV la adulți (2,7 milioane cazuri noi) și 3,2 milioane cazuri la copii, 2,7 milioane cazuri noi HIV și 2,1 milioane decese datorate SIDA. Între 1981 și 2007 au decedat 25 milioane de persoane datorită bolii, care a devenit una din cele mai distructive pandemii din istorie.
- ✓ În **2008** existau 33,4 milioane de persoane cu HIV/SIDA, dintre care 31,3 milioane adulți (15,7 milioane femei; 2,7 milioane cazuri noi de boală) și 2,1 milioane copii. S-au înregistrat 2 milioane de decese prin SIDA.

✓ Conform UNAIDS, aproximativ 2,2 milioane persoane aveau HIV în Europa la sfârșitul anului **2009**. Un număr mare de cazuri nu sunt niciodată raportate, conform unui raport ECDC/OMS, neștiindu-se adevărata extindere a epidemiei. În plus, sistemele de raportare variază între țări, făcând compararea dificilă. Europa de Est a înregistrat o creștere constantă a infecției cu HIV din 2000, în mare parte datorită creșterii infecțiilor cu transmitere sexuală și infecțiilor consumatorilor de droguri injectabile. Numărul cazurilor de SIDA a scăzut ușor în Europa de Vest și Centrală, datorită în special disponibilității medicamentelor antiretrovirale în aceste regiuni.⁶

✓ Conform datelor Raportului UNAIDS de Supraveghere HIV/SIDA pe **2009** și Centrului European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor (ECDC) și Oficiului OMS pentru Europa publicat în **2010**^{7,8}:

- în Europa de Vest, au fost raportate 24.703 cazuri de HIV: 40% prin contact heterosexual, 37% contact homosexual, 4% din injectarea de droguri; 28% au fost femei și 10% cu vârste între 15 – 24 ani. Incidența infecțiilor HIV a fost de 6.7‰ în 2009. Au fost raportate 4.361 cazuri de SIDA. Numărul de decese a scăzut de la 3.229 în 2004, la 1.083.

- pentru Europa Centrală, au fost raportate 1.612 cazuri de HIV: 34% prin contact heterosexual, 44% contact homosexual, 9% din injectarea de droguri; 20% au fost femei și 17% cu vârste între 15 – 24 ani. Au fost raportate 404 cazuri de SIDA și 138 decese.

- pentru Europa de Est, au fost raportate 27.112 cazuri de HIV (fără Federația Rusă, cu aproximativ 58.500 cazuri noi de HIV și Ucraina, cu 16.241 infecții HIV): 51% prin contact heterosexual, 0.8% contact homosexual, 44% din injectarea de droguri; 41% au fost femei și 14% între 15 – 24 ani. Au fost raportate 1.803 cazuri și 76.000 decese prin SIDA.

-

Cazuri de infecție HIV/SIDA diagnosticate în anul 2010, Regiunea Europeană și EU/EEA

Caracteristici ale cazurilor	Tări EU/EEA *
Numărul cazurilor HIV	27116
Rata la 100.000 populație	5.7
Procent din cazuri:	
15–24 ani	10.9%
Femei	26.3%
Calea de transmitere	
Heterosexuală	25%**
Bărbați care fac sex cu alți bărbați	38%
Utilizare droguri intravenoase	4%
Necunoscută	15.1%

* Nu s-au primit date de la Austria, Liechtenstein
 ** Sunt excluse persoanele originare din țări cu epidemie generalizată.

Source: ECDC/WHO, HIV/AIDS Surveillance in Europe, 2010

4

[http://ecdc.europa.eu/ro/publications/Publications/1106 COR Annual Report Director 2010.pdf](http://ecdc.europa.eu/ro/publications/Publications/1106_COR_Annual_Report_Director_2010.pdf)

Status-ul Epidemiei Mondiale a SIDA, în 2009:

	Total
Persoane infectate cu HIV în 2009	33,3 milioane
Cazuri noi cu HIV/SIDA	2,6 milioane
Decese prin SIDA în 2007	1.8 milioane

La sfârșitul anului **2010**, pe glob, 34 milioane de persoane infectate cu HIV, dintre care mai mult de două treimi proveneau din Africa Sub-Sahariană. La nivel mondial, 14.000 persoane se îmbolnăvesc de SIDA în fiecare zi.

- Conform datelor OMS, situația persoanelor afectate de maladie în **2011** a fost:

	Total	Adulți	Copii sub 15 ani
Persoane infectate cu HIV în 2011	34,2 milioane	30,7 milioane	3,4 milioane
Cazuri noi cu HIV/SIDA	2,5 milioane	2,2 milioane	330,000
Decese prin SIDA	1.7 milioane	1.5 milioane	230,000

8 milioane de persoane infectate din țările subdezvoltate și în curs de dezvoltare, au primit tratament antiretroviral la sfârșitul anului **2011**, dintre care 562.000 copii. Până în 2015, ținta este creșterea cifrei la 15 milioane să primească tratament specific bolii.³

HIV/SIDA ÎN ROMÂNIA^{9, 10}:

- **1984**: Se publică primul articol despre sindromul imunodeficienței dobândite.
- **1985**: Se depistează primele cazuri de infecție HIV/SIDA în România: 8 adulți (4 politransfuzati; 2 hemodializați; 2 homosexuali) și 2 copii (unul de 12 ani, hemofilic; unul de 13 ani cu talasemie).
- **1990**: România raportează 1094 cazuri de SIDA la copii, reprezentând 50% din totalul de cazuri de SIDA din Europa. Ratifică la 25 septembrie Convenția OMS cu privire la drepturile copilului din 1989. Se introduce testarea obligatorie a donatorilor de sânge în România.
- **1991**: se stabilește metodologia de raportare a cazurilor de infecție cu HIV conform definiției de caz Bangui, ulterior OMS.
- **1998**: Fișele de declarare și supraveghere pentru infecția cu HIV/SIDA la copil și adult au fost actualizate în conformitate cu definițiile de caz CDC Atlanta (1993 la adult și 1994 pentru copil).
- În **2001** erau înregistrate 7.700 cazuri de SIDA (6436 copii și 1334 adulți) și 2486 decese, pentru ca în **2003** numărul bolnavilor cu HIV/SIDA în viață la sfârșitul anului să fie de 10.239 (dintre care 4783 cazuri SIDA – 3.605 copii și 1.178 adulți) și numărul de decese, de 3.657 cazuri.
- În **2004**, numărul cazurilor de HIV să fie de 5599, iar al cazurilor de SIDA, de 4679 cazuri.
- În **2005**, numărul mare de femei infectate cu HIV (aprox. 4.850 persoane cu vârste între 15 și 49 de ani), majoritatea fiind infectate în perioada 1986-1990, face ca prevenirea transmiterii HIV de la mamă la făt să fie o prioritate. La sfârșitul anului **2005**, numărul cazurilor de HIV/SIDA era de 11.187 persoane (9.825 cazuri de SIDA, dintre care 7.263 la copii și 2.562 la adulți).
- Conform Raportului Compartimentului pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România, la sfârșitul lunii decembrie **2006**, se înregistrau 16.877 cazuri cumulate HIV/SIDA. Dintre acestea, 10.264 erau cazuri SIDA (3.526 cazuri în viață la copii și 1.767 cazuri în viață la adulți), în timp ce 6.613 erau cazuri de infecție HIV (4.488 copii și 2.125 adulți). Peste 50% din cazurile noi de HIV sunt în rândul tinerilor (15 – 29 de ani). Transmiterea sexuală este peste 78% din HIV, cea verticală peste 5%, în timp ce tipul asociat consumului de droguri sub 2%.

Pe de altă parte, studiile au demonstrat că, deși toți respondenții au auzit de HIV/SIDA, doar 5.6% dintre femei și 2.7% dintre bărbați au răspuns corect la întrebările indicator pentru cunoștințe comprehensive despre HIV/SIDA.

- La 30 iunie **2007** se înregistrau 10.447 cazuri SIDA, dintre care 7411 la copii și 3036 la adulți.

- În primele 3 luni ale anului **2010** erau înregistrate 16.299 cazuri HIV/SIDA, dintre care 9.817 la copii 0 – 14 ani.

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Boli Infecțioase "Prof. Dr. Matei Balș", în România, la **31.09.2009** se înregistrau în total 11619 cazuri de SIDA.¹¹ Dintre acestea 7799 de cazuri în rândul copiilor și 3820 de cazuri în rândul adulților. Numărul total al cazurilor de HIV era de 4489 dintre care 2003 copii și 2455 adulți.

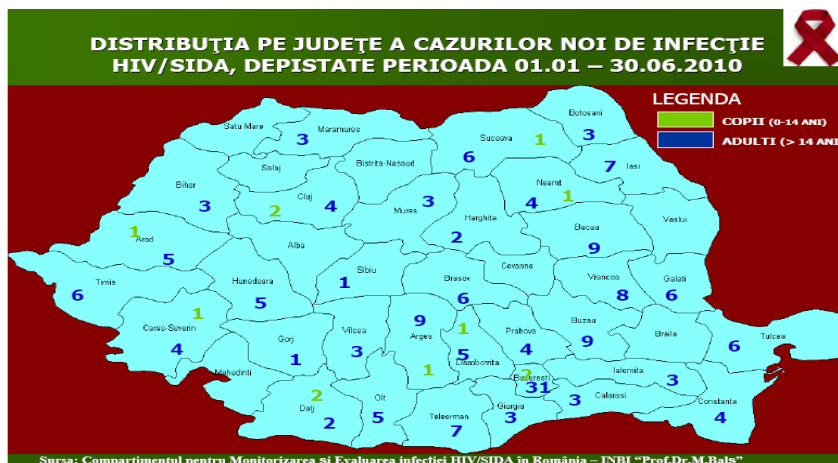
MINISTERUL SĂNĂTĂȚII INSTITUTUL NAȚIONAL DE BOLI INFECȚIOASE "PROF.DR.MATEI BALȘ" Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea infecției HIV/SIDA în România DATE GENERALE LA 30 Iunie 2010	
TOTAL HIV/SIDA (CUMULATIV 1985-2010) DIN CARE:	16.433
Cazuri HIV/SIDA copii (0-14 ani la data diagnosticului)	9.825
Cazuri HIV/SIDA adulți (> 14 ani la data diagnosticului)	6.608
Total decese SIDA	5.626
Pierduți din evidență HIV/SIDA copii + adulți	562
NUMĂR PACIENȚI HIV/SIDA ÎN VIAȚĂ	10.245
TOTAL SIDA (CUMULATIV 1985-2010)	11.885
Cazuri SIDA copii (0-14 ani la data diagnosticului)	7.866
Cazuri SIDA adulți (> 14 ani la data diagnosticului)	4.019
TOTAL HIV (CUMULATIV 1992-2010)	4.548
Cazuri HIV copii (0-14 ani la data diagnosticului)	1.958
Cazuri HIV adulți (> 14 ani la data diagnosticului)	2.589
CAZURI HIV/SIDA NOI, DEPISTATE ÎN PERIOADA 01.01 – 01.06.2010	192
CAZURI NOI HIV NOTIFICATE	111
CAZURI NOI SIDA NOTIFICATE	81
NUMĂR DECESE ÎN ANUL 2010 (01.01-01.06.2010)	47

Sursa: Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea infecției HIV/SIDA în România – INBI "Prof.Dr.M.Balș"

În perioada 1985 – 2010 s-au înregistrat 16.433 cazuri de infecție HIV (dintre care 9825 au fost copii sub 14 ani), 11.885 cazuri de SIDA. S-au înregistrat 5.626 decese prin SIDA.

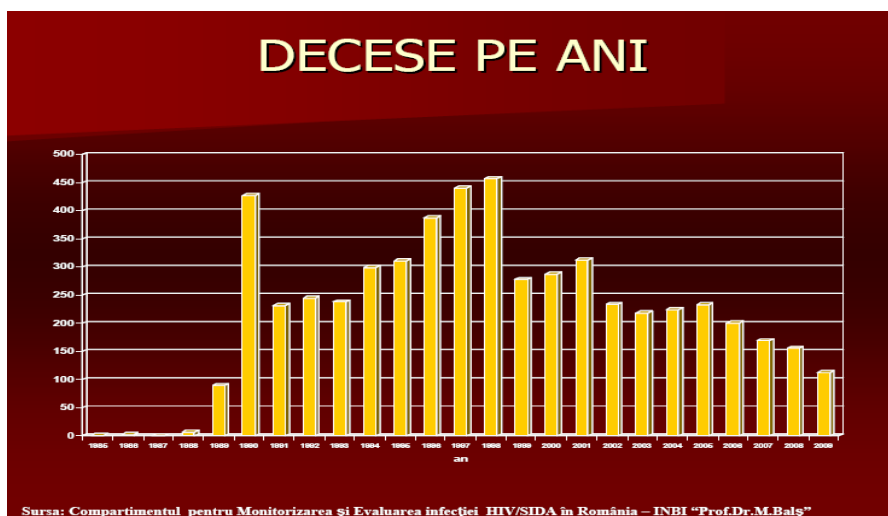
Distribuția pe județe a cazurilor noi de HIV/SIDA a evidențiat în prima jumătate a anului 2010 valori crescute în București (31 cazuri), urmat de Bacău, Buzău și Argeș cu câte 9 cazuri, Vrancea (8 cazuri), etc.

Distribuția pe județe a cazurilor noi de HIV/SIDA în prima jumătate a anului 2010

Referitor la distribuția deceselor prin SIDA în perioada 1985 – 2010, s-a constatat un vârf în 1990, urmat de o scădere bruscă, apoi o creștere continuă până la un maxim în 1998, apoi o scădere cu mici fluctuații până în prezent.

Distribuția distribuția deceselor prin SIDA în perioada 1985 – 2010

La 30 iunie **2011**, numărul persoanelor infectate cu HIV/SIDA în România era de 10.642 persoane. În perioada **1985 – 2011** numărul de cazuri de infecție a fost de 17.038, iar numărul deceselor, de 5.801.¹²

Potrivit ultimilor date, din 30 iunie **2012**, la 48% dintre persoanele infectate cu HIV, calea de transmitere a fost heterosexuale. Numărul cazurilor **cumulative 1985-2012** cu HIV/SIDA este de 17.819, numărul pacienților în viață fiind de 11.189. Numărul celor aflați în evidența activă HIV și SIDA este de 9.475¹³.

STRATEGIA NAȚIONALĂ HIV/SIDA 2008 – 2013¹⁴ a fost elaborată cu sprijinul Națiunilor Unite, de către Comisia Națională pentru Supravegherea,

Controlul și Prevenirea Cazurilor de Infecție HIV/SIDA, în conformitate cu prevederile Legii 584 din 2002, pentru prevenirea răspândirii maladiei SIDA în România și protecția persoanelor infectate cu HIV sau diagnosticate cu SIDA.

Obiectiv general: Menținerea incidenței HIV în anul 2013 la nivelul celei din 2006.

1. HIV/SIDA este mai mult decât o prioritate de sănătate publică. Este o problemă complexă, care afectează toate componentele societății.

2. Strategia se va concentra preponderent asupra prevenirii transmiterii virusului și a reducerii impactului social. Resursele alocate trebuie să ia în considerare grupurile și persoanele vulnerabile, la risc și comunitățile afectate.

3. Implicarea multisectorială și interdisciplinară este esențială pentru realizarea unui răspuns adecvat la problematica HIV/SIDA.

4. Persoanele și grupurile vulnerabile, la risc și afectate trebuie să aibă cunoștințele necesare în vederea prevenirii infectării cu virusul HIV; asigurarea condițiilor pentru aceasta este esențială.

5. Programele/intervențiile HIV/SIDA, îndeosebi cele adresate grupurilor vulnerabile și celor cu risc crescut de infectare, trebuie să fie adaptate diferențelor de vârstă, sex, cultură și comportament.

6. Toate persoanele infectate HIV sau diagnosticate cu SIDA, precum și grupurile vulnerabile au acces egal și continuu la tratament, îngrijire medicală și servicii sociale conform standardelor prevăzute de legislația în vigoare.

7. Drepturile persoanelor infectate HIV sau diagnosticate cu SIDA, precum și cele ale persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile sau la risc sunt garantate conform legislației naționale și tratatelor internaționale la care România este parte semnatară, cu un accent special pe dreptul la confidențialitate.

8. Responsabilitățile individuale ale persoanelor infectate HIV sau diagnosticate cu SIDA sunt statuate prin lege.

9. Aplicarea precauțiilor universale se va face în vederea prevenirii oricărei posibilități de transmitere a infecției HIV în sistemul sanitar și cel de asistență socială.

10. Testarea HIV este voluntară, și/sau anonimă, cu garantarea confidențialității și a consilierii pre și post test, atât în sectorul de stat cât și în cel privat. Formularea politicilor și a programelor de dezvoltare socio-economică trebuie să ia în considerare și fenomenul HIV/SIDA.

11. Formularea politicilor și a programelor de dezvoltare socio-economică trebuie să ia în considerare și fenomenul HIV/SIDA

12. Prezenta strategie este documentul orientativ principal pentru elaborarea politicilor naționale și locale de intervenție în domeniul HIV/SIDA.

LEGISLAȚIA HIV/SIDA

Implicațiile complexe ale HIV/SIDA explică includerea între Țintele Mileniului pentru Dezvoltare (Millenium Development Goals), în vederea reducerii epidemiei HIV/SIDA la nivel mondial până în 2015¹⁵.

■ **La nivel european**¹⁴, s-au elaborat două documente de referință, respectiv *Declarația de la Dublin* cu privire la *Parteneriatul în Lupta Împotriva HIV/SIDA în Europa și Asia Centrală* (24 februarie 2004) și cea de la Vilnius cu privire la *Măsurile de Întărire a Răspunsului în fața HIV/SIDA în statele Uniunii Europene și în țările vecine* (17 septembrie 2004), prin care atât România, cât și celelalte țări remarcă creșterea înregistrată de epidemia HIV/SIDA în rândul tinerilor din Europa de Est și potențialul de extindere a acesteia în Sud-Estul Europei și Asia Centrală, precum și o re izbucnire a epidemiei în Europa de Vest.

■ Ca urmare, Comisia Europeană¹⁴ a adoptat în septembrie 2004 un document cu privire la „*Abordarea coordonată și integrată în lupta împotriva HIV/SIDA în cadrul Uniunii Europene și în vecinătatea acesteia*”, prin care s-au trasat prioritățile de acțiune în perioada 2006-2009:

1. prevenirea noilor infectări cu HIV (fie pe cale sexuală, prin intermediul consumului de droguri injectabile, de la mamă la copil și prin intermediul transfuziilor și transplanturilor);
2. reducerea impactului negativ al epidemiei (inclusiv tratamentul, îngrijirea și suportul pentru persoanele care trăiesc cu HIV/SIDA și integrarea în munca a persoanelor seropozitive);
3. mobilizarea resurselor și coordonarea eforturilor (incluzând angajamentul politic și activitățile de susținere, dar și întărirea sistemelor de supraveghere epidemiologică, cercetarea, implicarea societății civile și parteneriatele).

■ În mai 2000¹⁶, OMS a adoptat o rezoluție ca răspuns multisectorial de combatere a pandemiei HIV/SIDA. *Strategia Globală în domeniul sănătății privind HIV/SIDA 2003 – 2007* a apărut ca inițiativă a ONU pentru combaterea maladiei, una din multiplele inițiativele ONU care au debutat în 2001 (prin Declarația de Implicare privind HIV/SIDA¹⁷) și a fost dezvoltată de OMS în mai 2003, iar în 2006 a fost adoptată Declarația Politică privind HIV/SIDA, prin care se urmărește realizarea accesului universal la prevenția HIV, la tratament, îngrijire și suport pentru cei care au nevoie. *Strategia Globală în domeniul sănătății privind HIV/SIDA 2003 – 2007* (inițiativa "3 din 5"¹⁸). Strategia ilustrează că suportul financiar internațional extins, îmbunătățirea coordonării și comunicării internaționale, monitorizarea și evaluarea eficientă, întărirea parteneriatelor, îmbunătățirea implementării lecțiilor învățate și întărirea sistemelor de sănătate sunt elemente esențiale pentru atingerea accesului universal până în 2010.

■ În 2011, statele membre OMS au adoptat o nouă *Strategie Globală în domeniul sănătății privind HIV/SIDA pentru 2011-2015*, în care sunt evidențiate 4 direcții²:

- ⊗ Optimizarea prevenției HIV, a diagnosticului, tratamentului și îngrijirilor;
- ⊗ Monitorizarea efectelor răspunsului HIV asupra sănătății;
- ⊗ Structurarea unor sisteme de sănătate puternice și susținute;
- ⊗ Monitorizarea inegalităților și respectarea drepturilor omului.

■ În **România**, prin Legea Nr. 584 din 29 octombrie 2002 s-au stabilit măsurile de prevenire a răspândirii infecției cu HIV și măsurile de protecție a persoanelor infectate cu HIV sau cu sindromul de imunodeficiență dobândită acută (SIDA)¹⁹.

Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului prevede accesul nediscriminatoriu al copiilor/tinerilor seropozitivi la educație.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 2108/2004 a fost aprobat Regulamentul de aplicare a Legii nr. 584/2002 privind măsurile de prevenire a răspândirii maladiei SIDA în România și de protecție a persoanelor infectate cu HIV sau bolnave de SIDA.

Ordinul Nr. 223 din 21 martie 2006 al Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei a aprobat Metodologia de acordare a indemnizației lunare de hrană cuvenite adulților și copiilor infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA și de control al utilizării de către cei în drept a acesteia.

Hotărârea Guvernului Nr. 1916 din 22 decembrie 2006 a stabilit nivelul alocațiilor de hrană pentru consumurile colective din unitățile sanitare publice și creșe pentru bolnavi de HIV/SIDA internați în unități sanitare – adulți la 11,5 lei/zi iar pentru bolnavii de HIV/SIDA internați în unități sanitare – copii la 9,0 lei/zi.

Legea Nr. 30 din 18 mai 1994 cu modificările ulterioare a ratificat Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO) și a protocoalelor adiționale la această convenție.

Ordonanța Guvernului României Nr. 137 din 31 august 2000 (republicată în 08.02.2007) privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare transpune prevederile Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000, și prevederile Directivei Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L303 din 2 decembrie 2000.

Prin Hotărârea Guvernului Nr. 1342 din 26 august 2004 a fost aprobată Strategia națională pentru supravegherea, controlul și prevenirea cazurilor de infecție cu HIV/SIDA în perioada 2004 – 2007.

BIBLIOGRAFIE

1. http://www.hcube-project.eu/upload/docs/HOME/ROMANIA/HIV_ROMANIA.pdf
2. <http://ro.wikipedia.org/wiki/SIDA>
3. <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs360/en/index.html>
4. www.avert.org
5. www.stopsida.ro/informatii_hiv_sida_cum_nu_transmite.php
6. www.unaids.org.
7. www.avert.org/hiv-aids-europe.htm
8. http://ecdc.europa.eu/ro/publications/Publications/1106_COR_Annual_Report_Director_2010.pdf
9. sida_info.tripod.com/id1.html
10. http://www.stopsida.ro/materiale/Informare_sensibilizare_HIV_SIDA_Ghid_servicii_asistenta_sociala_Fundatia_RCA_2007.pdf
11. www.mateibals.ro/html/despre.htm
12. sida_info.tripod.com/id1.html
13. <http://www.agerpres.ro/media/index.php/sanatate/item/141256-Centrul-Roman-HIVSIDA-la-cinci-ani-de-activitate.html>
14. www.ms.gov.ro
15. www.un.org/millenniumgoals/aids.shtm
16. <http://www.who.int/hiv/pub/advocacy/ghss/en/>
17. http://whqlibdoc.who.int/publications/2011/9789241501651_eng.pdf
18. http://www.searo.who.int/LinkFiles/World_AIDS_Day_No_3_-_STOP_AIDS_KEEP_THE_PROMISE.pdf
19. <http://hivnet.ro/resurse/legislatie/>